No. 1076 Zaterdag 6 Augustus 1904. 21ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.

BUREAUX VAN DIT BLAD
REDACTIE: Waterkant, Ottabanda, No. 223
ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaai

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0,20.

Curaçao, 5 Augustus.

UIT DE OUDE DOOS.

Onderstaand woord over onze belastingen werd ons door een vriend toegezonden, uit de nagelaten geschriften van den Zeereerw. Pater J. ONDERWATER. Daar deze begaafde schrijver, eerste redacteur van dit blad, reeds langer dan tien jaren geleden stierf, heeft zijn woord nog des te meer kracht, omdat, helaas, in al dien tijd nog niets veranderd is. Wij hopen, dat eindelijk toch eens eenige verbetering zal worden beproefd.

Eenige gewichtige vraagstukken hebben sedert lang menigeen bezig gehouden en ik twijfel of ze wel voor goed beslist zijn; het zijn de volgende:
Welke belastingen zijn op de Curaçaosche eilanden het minstdrukkend voor de bevolking?
Welke belastingen zijn het meest geschikt om handel en nijverheid te bevorderen?
Welke belastingen geven eene verzekerde bron van inkomsten en veroorzaken geene buitengewone uitgaven? Welke belastingen zijn het meest in staat de zedelijkheid te bevorderen?
In de laatste jaren zijn verschillende proeven genomen en ook hier geldt het spreekwoord: „de ondervinding is de beste leermeesteres" en „alle verandering is geene verbetering"
In de laatste jaren werden grondbelastingen afgeschaft en vervangen door belastingen op uit- en invoer. Was dat eene verbetering? Ik geloof het niet.
De grondbelastingen naar rato van f1,25 per bunder of ruim 10 cent per maand waren niet drukkend, zij konden door een ieder zelfs bij eventueele slechte jaren worden opgebracht, zij spoorden de bevolking aan tot nijverheid (als men voortdurend voor iets, al is het eene kleinigheid, heeft te betalen, voelt men zich aangezet om het productief te maken).

Zoo bleven toen minder tuinen braak liggen dan thans en bewerkte de concessionaris zelf den grond niet hij verhuurde hem aan anderen om hem te beplanten. De belasting op de gronden was voor het gouvernement eene verzekerde bron van inkomsten; men wist hoevele bunders verhuurd waren en welke sommen ze moesten opbrengen.

Om die belasting te innen was geen bijzonder personeel noodig; was de huurtijd verstreken dan werd de huurder bij gelegenheid aangesproken; eene algemeene proclamatie aan de kerkdeur des zondags was voldoende voor allen; was de huurder onwillig, dan ontving hij een briefje van den deurwaarder en in den eesten regentijd den besten kon men beslag leggen op het plantsoen.

Bij de opheffing der grondbelasting werd dan ook algemeen gezegd dat die afschaffing niet het volk maar eenige weinige groote grondeigenaars te stade kwam; men liet het voorkomen, dat het volk om verandering van belasting gevraagd had, maar een ieder weet dat niet allen, die voor het volk heeten op te treden de belangen des volks behartigen. Na jaren van ondervinding heeft men nu de proef op de som en weet men althans op Bonaire en Aruba welk verschil er bestaat tusschen grondbelasting en belasting op in- en uitvoer. Al schreeuwt de kip juist niet als ze geplukt wordt, zij is daarom niet ongevoelig. Het volk van Bonaire en Aruba dat zijne levensmiddelen „niet uit den vreemde" maar van Curaçao ontvangt, weet wat het is, alle, ook de noodzakelijkste levensmiddelen en kleedingstukken uit de tweede, derde en vierde hand te ontvangen en dan behalve de winst aan die kooplieden, behalve de belasting op Curaçao, nog 10 % op Bonaire en 4 % op Aruba aan het Gouvernement te betalen! En die belasting noemt men niet drukkend! Een pond koffie, een pond suiker wordt aan het volk van Bonaire en Aruba voor den dubbelden prijs van Curaçao verkocht, en dat drukt niet? En waarom belasting op in-en uitvoer tusschen de Curaçaosche eilanden? Behooren Bonaire en Aruba niet tot dezelfde kolonie of zijn het vreemde eilanden? Wat zoude men in Holland zeggen als de Hagenaars van alle koopwaren van Amsterdam verzonden 10 % moesten betalen? Zoude men dat niet drukkend noemen?

En waarom zijn in Holland overal de stedelijke belastingen afgeschaft? Omdat men het hatelijk vond, dat een kommies aan de poort der stad het rijtuig doorsnuffelde en in alles den neus stak; men noemde dat hatelijk en drukkend.

En op onze Curaçaosche eilanden worden belastingen uitgeschreven op alle goederen ook voor die van Curaçao komen! En welke belemmeringen voor den handel vloeit niet uit die belastingen voort! Een koopman weet dikwijls niet, of hij dit of dat artikel zal verkoopen, maar wat hij wel weet is, dat, al blijft hij er ten eeuwigen dage mee zitten, hij belasting betaald heeft. Men voert van de Curaçaosche eilanden droge visch, mais, boonen, enz. uit naar Curaçao, men weet wel dat door die zaken uit en in te voeren men belasting te betalen heeft; maar men weet niet hoeveel men verliest als de waar niet aan den man gebracht wordt. En dat is aanmoedigend? En zulk eene belasting zoude het volk en den handel dienstig zijn?

En dan, hoevele ambtenaren zijn er noodig om die belastingen te innen om als speurhonden de fraudeurs te achtervolgen? En dat personeel blijft voor rekening der Koloniale Kas! En toch fraudeert deze of gene! Is dat de gewenschte toestand? Zoude het niet beter zijn nijvere arbeiders op onze eilanden te vormen dan een heerleger van smokkelaars in het leven te roepen?

En waarom eene geheele bevolking onder de oppermacht van eenen ambtenaar der recherche gesteld, die alle geheimen mag doorgronden en die van de geringste zaken die in- of uitgevoerd worden rekening en verantwoording kan vragen? Is dat niet de hoogste macht in den staat, die aan allen zijnen ijzeren arm doet gevoelen? En die ambtenaar, die over zoovelen heerscht, zal hij altijd zich zelven weten te beheerschen? Zal hij altijd volgens plicht, geweten en eed handelen en aan de verleiding weerstand bieden van den smokkelaar die, bemerkt het wel! van Curaçao voor het volk van Bonaire en Aruba mais, tarwemeel, suiker, koffie, olie, azijn enz. enz. ter sluiks invoert? Is in dit belastingstelsel veel af te keuren, men late het varen en volge het voorbeeld onzer hollandsche burgers die in hun land voor hunne landgenooten geen belasting op in- en uitvoer begeerden.

Feuilleton.

St. Eustatiaansche Ditjes en Datjes.

Mijn linkeroog pinkt nog van het dagenlang verrekijkeren schuinslangs Saba naar den horizon, want van dien kant komt onze mailschoener, de Brandhof, altijd opdagen.

Deez' schuit zou den 7den, op ze'n laatst den 9den Juli vertrekken, dat stond als 'n paal boven water, dus zeker konden ongeveer den 16den ze'n twee stompe masten in het gezicht zijn.

En we keken en keken en keken met breed handgebaar boven onzen wenkbrauwboog, en gluurden knipoogend door binocles, en cycloopten door verrekijkers, maar niets, niets te zien; ende we zuchtten eens.

Eindelijk den 22sten zagen we weer 'n zeil opdagen en autoriteiten op dat gebied verklaarden al heel gauw: dat is ie. En ie was 't; s avonds om 8 uur lag ie op St. Eustatius' steigerlooze ree geketend.

Maar wat komt 't er nou toch eigenlijk op ân of de schoener nou 'n dag of 6 vroeger of later inkomt, ongeduldige J. P., hoor ik me toeduwen.

Met uw welnemen, zeer veel!

Als rechtgeaard Hollandsch onderdaan zoek je zooveel mogelijk Curaçao te bevoordeelen door je huishoudelijke artikelen van daar te ontbieden.

Nu heb je b. v. zeep besteld en koffie en sigaren en thee en ...... enfin noem maar wat.

Je doet wat minder zeep in je wasch, maakt thee en koffie wat slapper en rookt je sigaartjes op 'n uitrekeningetje, zooiets alsof je lippen verassureerd waren, want dan kom je juist toe totdat de Brandhof in is.

Maar helaas, dat sinjeur laat op zich wachten en daar zit je nou.

Maar laat dan je boeltje van St. Kitts komen.

Jawel, daar gaan elken dag maar geen bootjes naar St. Kitts, en, krijg nou, eens goeie sigaren uit 'n Engelsche kolonie?

True, true, die dagen van Brandhof expectation zijn dikwijls dagen van ellende.

Dan snor je in 'n stoffig laadje 'n ouwe pijp op en puft tegen heug en meug 'n soort van pruimtabak of 'n vuurspuwenden Long Tom, je slurpt thee met witte puntjes en, kostschoolkoffie, en laat je arme waschvrouw 'n zweeltje halen op je hemmetjes en pantalons met 'n ideetje weerbarstige steenzeep.

En als dat 6 dagen lang duurt, zooals nu, dan is die ellende onbeschrijfelijk en te begrijpen, dat men ontelbare malen per dag met wanhopigen blik in zee staat te staren.

Is daar nu niets aan te doen? Wel zeker, wees maar gerust, heel gemakkelijk.

Laat het gouvernement evenals voor de Bonairsche en Arubiaansche mailboot ook 'n bepaalden datum van vertrek voor onzen schoener vaststellen; Captain Ventre zal even als de 3 Bovenwindsche eilanden fameus daarmede in ze'n knollentuin zijn.

* *
*

Er loopen hier geruchten dat 2 Surinaamsche doctoren gesolliciteerd hebben om op St. Eustatius de zieke menschen te komen beter maken.

Konden we Saba Dr. Lionarons maar ontfutselen, dan konden die 2 geleerde heeren voor mijn part naar Saba dobberen, want je weet wel wat je hebt, maar je weet niet wat je krijgt. Dat ik er hem 'n displaisir mee doe, hem 'n beetje op te hemelen, dat weet ik, maar toch moet 't me even van het hart, dat ón Sabaneezen en Statianen al meer en meer Dr. Lionarons' practische adviezen, kundige behandeling en vaste operatiehand op prijs beginnen te stellen, en dat zegt veel op de Bovenwinden, waar men eigenlijk wel wat al te veel van 'n dokter eischt. Twee keer per maand komt Hij nu ons eiland bezoeken en wat dat zeggen wil zoo'n vier reizen per maand te maken voor 'n zeeziekerig mensch in 'n onsmakelijk ruikend sloepje, is zelfs met geen vulpen te beschrijven.

Ik heb 't 'n maandje geleden weer eens zelf ondervonden. Naar St. Kitts moest ik voor zaken, om 4 uur, geen minuut later, moest ik op Basse Terre zijn. Ik was slim, huurde 'n half open sloepje om mij naar Sandy Point te zeilen, en redeneerde, dan 'n ritje van anderhalf uur en ik ben op tijd te Basse Terre. Baedeker had mij dit reisplan niet kunnen verbeteren. Maar jawel, in plaats van om 4 uur mijn glorieusen intocht in Basse Terre te doen, lag ik op datzelfde uur op nog 'n mijl of 3 distantie van Sandy Point met mijn schuit in zee te hanneesen.

Was er dan geen wind? Wel zeker, er stond 'n stevigen bries, maar die was in den war en woei uit den verkeerden hoek, en daarbij speelde de stroom ons zulke booze parten dat er geen denken aan was Sandy Point binnen te laveeren.

De vraag, die elken zeilkaptein tot vervelens toe van zijn slachtoffers hooren moet: „Hoe laat zullen we er zoowat zijn" rolde ook wederom van mijn lippen. Maar toen 't gemoelijk antwoord kwam „als we er morgenochtend bennen, dan maggen we blij zijn" toen stak ik mijn neus uit

WETKENNIS

III.

Een korte kantteekening zij ons nog veroorloofd bij de artikelen 15, 17 en 18, vooral met het oog op de danspartijen en dergelijken.

Het laatste lid van art. 70 verklaart: „Onder openbare plaatsen worden in de artt. 15 en 19 mede verstaan alle plaatsen, waar het publiek, hetzij zonder, hetzij met betaling toegang heeft."

De laatste woorden geven onzes inziens het verschil aan tusschen openbare en particuliere plaatsen. Heeft *het publiek* toegang, dan is de plaats openbaar, mogen alleen familieleden, vrienden, geïnviteerden binnentreden, in één woord blijft de woning voor *het publiek gesloten*, dan valt deze woning niet onder de termen van openbare plaats.

Bij feestelijke gelegenheden als in art. 15 omschreven, op openbare plaatsen, moet men eerst *schriftelijke* vergunning vragen van het hoofd der politie, en men is gehouden aan de voorwaarden volgens welke deze vergunning verleend wordt.

Dit is dus het geval, wanneer een of ander gezelschap of vereeniging voor het publiek een uitvoering wil geven, bijv. in het theater Naar.

Zou dergelijke vergunning niet gevraagd zijn, dan heeft de politie het recht de zaal binnen te treden en de opvoering van het comediestuk, of de uitvoering van het concert te verbieden.

In particuliere huizen of gebouwen van vereenigingen mag men gerust voor zijn familieleden en vrienden, of voor de leden der vereeniging muziek maken, een bal geven, etc., zoolang het Hoofd der politie het niet noodig oordeelt dergelijke feestelijkheden in het belang der publieke rust en orde te doen ophouden.

De particuliere families of vereeningingen behoeven dus hiervoor *niet* vergunning te vragen.

De vrijheid der burgers wordt door dit artikel derhalve niet geschonden, maar beschermd.

Omdat wij hier nu eenmaal in *een maatschappij* wonen, dat is, een burgerlijke vereeniging vormen met onze medeburgers, mogen wij echter niet alleen letten op onze persoonlijke vrijheid, maar zijn ook verplicht die van anderen te eerbiedigen.

Om deze reden heeft het Hoofd der politie de macht feestelijkheden in particuliere huizen of gebouwen te verbieden, wanneer dergelijke danspartijen bijv. strijdig zijn met de publieke rust en orde.

Nu vragen wij, is het niet strijdig met de publieke rust en orde, dat geregeld op bepaalde dagen, in 't bijzonder van Zaterdagavond tot Maandagmorgen, en wederom Woensdagavond, bijna zonder ophouden, muziek wordt gemaakt en bal gegeven telkens in *dezelfde particuliere* huizen?

Maken lieden, die zich voortdurend aan dergelijke vermakelijkheden overgeven, geen misbruik van hun burgerlijke vrijheid en zijn zij hunnen medeburgers niet tot een onuitstaanbare kwelling en ondragelijken last?

Moet *hun* vrijheid dan alleen beschermd worden en niet die der rustige burgers, die nimmer anderen hinderen?

Nu wordt door dat onophoudelijk orgelgedraai en ijzergetingel een geheele buurt uit den slaap gehouden. Zwijgen wij nu nog van de zieken, die daardoor hevig lijden; maar iemand, die overdag hard werkt, heeft 's nachts rust noodig en dit wordt onmogelijk gemaakt door dat vervelend, onbeschaafd, hinderlijk gedeun. Hebben deze goede, ordelijke burgers dan geen recht op bescherming, en worden alleen de lastige sujetten door de wet bevoordeeld?

Wij begrijpen zeer goed, dat een havenstad ook eenige afleiding moet bezorgen aan het personeel der verschillende booten, die onze haven bezoeken. Deze lieden hebben niet eerder vrij dan 's avonds en kunnen nergens terecht dan in een koffiehuis.

Ook van onzen kant moeten wij wat toegevend zijn. Er is toch al zoo weinig vertier in onze stad, dat wij moeilijk het geld, wat matrozen en andere schepelingen onder de menschen brengen, kunnen missen. Waar wij echter tegen zijn, en waar wij over klagen, is de onfatsoenlijke, onbeschaafde vermakelijkheden, waarmede dit volk gedurende den nacht wordt bezig gehouden. Moet dan op deze wijze meer geld in de kolonie circuleeren?

Men mag er toch niet aan twijfelen, of al deze lieden zullen een nettere gelegenheid veel pleizieriger vinden en even goed aan wal komen om hun geld te verteren op gepaste wijze. Als er maar voor gezorgd werd zulk een geschikte gelegenheid voor hen open te stellen.

Wat nu gebeurt, mag toch eigenlijk zoo niet voortduren. Het is een algemeene ontduiking van de wet. Men doet alsof er bal wordt gegeven voor de huisgenooten alleen, en ongemerkt trekt het huis vol, zoodat het wel degelijk *toegang verleent voor het publiek*. Hoe dit echter te bewijzen, zonder dat de wet hier hulp biedt, ja, terwijl de wet de beweging der politie tegenhoudt.

De artikelen 15 en 17 moesten een weinig worden aangescherpt, zooals een paar jaren geleden aan den Kolonialen Raad werd voorgesteld. Dit ontwerp kon, helaas, geen genade vinden in de oogen der meeste leden. Tarai en tamboer zijn echter na dien tijd zoo schrikbaarlijk toegenomen, dat wij overtuigd zijn, dat bij een nieuwe indiening het ontwerp zeker zal worden goedgekeurd. De ordelievende burgerij zal den Raad daarvoor dank brengen. Het is reeds lang aller wensch, dat er toch eindelijk eens een einde kome aan al die hinderlijke danspartijen. Kan op *dergelijke* vermakelijkheden geen belastingen worden gesteld en vergunning-aanvrage voorgeschreven? Men meene toch niet, dat deze bepaling inbreuk zal maken op de individueele vrijheid.

De artikelen kunnen toch wel zoo worden gesteld, dat alleen het *misbruik* dezer danspartijen wordt tegengegaan, de huiselijke gezelligheid van een vriendenkring behoefte daardoor nog niet verstoord. Wij hopen, dat er een middel worde gevonden om die verregaande ongebondenheid van een zeker soort lieden te beletten, dit is volstrekt geen belemmering der burgerlijke vrijheid. Vrijheid is toch niet hetzelfde als bandeloosheid. Of moet men de ranken van een wijnstok maar wild laten groeien? Neen, door ze op te binden en te leiden, krijgen zij juist meer kracht om overvloediger vruchten te dragen. Die banden zijn geen boeien.

Is het dan wreed boomen te snoeien, rivieren door dijken terug te dringen in hunne beddingen? Alleen wat wild is, willen wij breidelen, opdat het publiek, de maatschappij geen schade lijde. Het moet door een nieuwe verordening mogelijk gemaakt worden te bewijzen, en zonder veel omwegen en lastige formaliteiten, dat deze particuliere danshuizen publieke plaatsen zijn, of althans een bepaling worden toegevoegd, waardoor zij onder deze termen vallen. Dan wordt de eigenaar verplicht vergunning aan te vragen, en kan deze ook geweigerd worden, als het te veelvuldig wordt aangevraagd, of wanneer het op dergelijke partijen onordelijk toegaat. Daar kan ook een uur bepaald worden, waarop al dergelijke feesten eindigen moeten. Uitzondering kan altijd op goede gronden worden toegestaan.

Door nu de vrijheid zoogenaamd niet te belemmeren, geeft men volle vrijheid aan alle soort onzedelijkheid en ontucht. Men zal begrijpen wat wij bedoelen.

Moge spoedig een ontwerp worden gediend, waaroor paal en perk gesteld wordt aan deze bandeloosheid en de publieke orde en rust beter verzekerd.

(*Vervolg.*)

Art. 16.

De beambten der politie zijn ten allen tijde bevoegd de woningen, gebouwen en erven binnen te treden, waar handelingen als in het voorgaand artikel bedoeld, worden gepleegd. Ingeval van niet vrijwillige toelating verschaffen zij zich den toegang zelfs ondanks de bewoners, gebruikers of eigenaars.

Art. 17.

Het houden op plaatsen, die in den zin van art. 70 laatste lid niet als openbaar worden aangemerkt, van danspartijen, muziekuitvoeringen en andere feestelijkheden is verboden, zoo het Hoofd der politie noodig oordeelt dergelijke feestelijkheden in het belang der publieke rust en orde te doen ophouden.

Het verbod wordt door het Hoofd der politie schriftelijk gegeven.

Indien daaraan geen gevolg wordt gegeven, zijn de beambten der politie, in geval van niet vrijwillige toelating, bevoegd zich den toegang tot bovengemelde plaatsen te verschaffen zelfs ondanks de bewoners, gebruikers of eigenaars.

Art. 18.

Het is verboden rumoer of burengerucht te verwekken en in het algemeen iets te verrichten, waaruit hinder of nadeel voor de voorbijgangers zou kunnen ontstaan of dat ten nadeele van de publieke rust en orde zoude kunnen strekken.

Art. 19.

Elke samenscholing en in het algemeen niet klaarblijkelijk voor de openbare rust of veiligheid van gevaar ontblootе verzameling van personen op openbare plaatsen is verboden.

Al wie daaraan deelneemt, zal zich op de eerste aanmaning van de politie op staanden voet daarvan moeten onthouden en zich onmiddellijk verwijderen.

Art. 20.

De straffen op overtreding van het voorgaande artikel gesteld zullen, zoo de samenscholing of verzameling eene gewapende is, worden verdrievoudigd ten aanzien van hen, die gewapend daaraan deelnemen en verdubbeld ten aanzien van hen, die dit ongewapend doen, met uitzondering evenwel, wat de ongewapenden betreft, van het geval, dat van hun niet bekendheid van het aanwezig zijn van eenig wapen blijkt.

Art. 21.

De samenscholing of verzameling is eene gewapende:

1°. zoodra twee der deelnemers gewapend, dat is van zichtbare of verborgen wapenen voorzien zijn.

2°. zoodra slechts één hunner gewapend is en deze niet onmiddellijk door de overigen wordt verwijderd.

Onder wapenen worden ook verstaan alle snijdende puntig gescherpte en kneuzende werktuigen en gereedschappen, met inbegrip van steenen.

Art. 22.

Het is verboden op de openbare straat te spelen om geld.

Art. 23.

Het is verboden anders dan voegzaam gekleed in het openbaar te zwemmen of te baden.

Art. 24.

Het is verboden zich in kennelijken staat van dronkenschap op de openbare straat te bevinden.

Wordt vervolgd.

---

mijn hokkie en sprak vastberaden: Kapteintje, draai maar omme. En zoo geschiedde.

En nou was ik nog geen eens zeeziek zooals onze arme dokter steeds onverbiddelijk is. Is 't wonder dat als men in zoo'n vunzig kissie — alias kajuit — als 'n paar dobbelsteenen door elkaar geschud wordt, men wrevelig uitroept: Maar als we dan toch geen steiger krijgen, geef ons tenminste dan 'n steamertje!

Daar zijn toch in Holland zooveel ouwe gouvernementsstoomschepen en scheepjes, die gewoonweg afgekeurd worden, omdat ze niet meer modern genoeg zijn, maar toch nog zeer goede diensten zouden kunnen presteeren in de W. I. wateren. Ja, al was 't maar 'n ouwe torpedojager of 'n monitor, we zouden er hier wel mede geholpen zijn.

Is dat idee niet voor verwezenlijking vatbaar? Misschien door 'n advertentie in het marineblad. Wie probeert 't eens?

J. P.

St. Eustatius 28 Juli 1904.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Officieele Berichten.

1°. Met ingang van den 1sten September zal buiten gebruik worden gesteld de thans in gebruik zijnde frankeerzegels van 50 cent, met bepaling, dat die frankeerzegels, mits gaaf en ongeschonden, tot ultimo September 1904 op de postkantoren en hulppostkantoren ingewisseld kunnen worden tegen geld of gangbare frankeerzegels van dezelfde waarde, en

2°. Op eerstgemelden datum zal in gebruik worden gesteld het nieuw-model frankeerzegel van 50 cent.

* *

Het verbod van uitvoer van buskruit, ammunitie, vuur- of blanke wapenen en andere oorlogsbehoeften uit de kolonie Curaçao, bedoeld bij art. 1 van het Koninklijk Besluit van 27 Februari 1871 N°. 1, gewijzigd bij Koninklijk van 24 Februari 1872 N°. 16, wordt voor heden geschorst.

* *

Bij het Gouvernement bestaat het voornemen om eenige proeven betrekkelijk „damaanleg ter bevordering van de teelt van voedergewassen" te nemen en wel op plantages van eigenaren, die genegen zouden zijn om daartoe mede te werken.

De aanleg der dammen zal geschieden onder toezicht der eigenaren, die de verantwoordelijkheid van eene goede uitvoering op zich nemen tegen vergoeding van een nog nader vast te stellen som per M3 grond verzet of metselwerk.

De inrichting der dammen, zooals profiel, grondstof, tracé, overlaten enz. worden vastgesteld van Gouvernementswege, waarvoor plaatselijk de noodige aanwijzingen gegeven zullen worden.

De aanleg der dammen zal zoo mogelijk vóór den 31 December a. s. voltooid moeten zijn.

De plantage-eigenaren nemen de verplichting op zich om de aldus door hen aangelegde dammen gedurende één jaar na de voltooiing steeds naar behooren te onderhouden en op de door die dammen beheerschte terreinen proeven te nemen omtrent de teelt van voedergewassen.

Door het Gouvernement worden verder uitgeloofd drie prijzen elk van f 100. (één honderd gulden) waarvan:

één voor den eigenaar, die de meeste zorg aan de uitvoering van den dam-aanleg besteed heeft;

één voor den eigenaar, die het best gecultiveerde veld met voedergewassen heeft onder de terreinen welke door de bovenbedoelde dammen worden beheerscht;

en één voor hem, die vóór 1 Juli 1905 het beste overzicht geeft van de ervaringen door hem opgedaan aangaande den damaanleg (kosten, inrichting enz.,) en de teelt van voedergewassen.

De Gouverneur noodigt die plantage-eigenaren, welke onder de bovenstaande voorwaarden genegen mochten zijn om een gedeelte van hun terrein voor bovenbedoelde proeven beschikbaar te stellen, uit, zich vóór den 15 Augustus a. s. schriftelijk tot den Gouvernements-Secretaris te wenden met aangifte van de hoegrootheid van het door de dammen te beheerschen terrein en de mededeeling of dit terrein sterk of flauw hellend, en sterk of weinig geaccidenteerd is, ten einde daardoor zoo noodig eene keuze uit de aanbiedigen te vergemakkelijken.

***

Bij Gouvernements-beschikking, is:

A. Eervol ontheven van de verdere waarneming der functiën van:

1°. Auditeur-Militair, de Heer Mr. C. S. Gorsira, Gouvernements-Secretaris a. i.;

2°. Griffier van het Hof van Justitie in deze kolonie, de heer L. van der Veen Zeppenfeldt, 2^e Commies ten parkette van den Procureur-Generaal;

3°. Ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij het Kantongerecht alhier, de heer W. F. K. Führing, 1e. Commies ten parkette van den Procureur-Generaal.

B. De heer L. van der Veen Zeppenfeldt voornoemd, benoemd tot Advocaat-Generaal bij het Hof van Justitie in de kolonie Curaçao, en belast met de waarneming der functiën van Auditeur-Militair.

C. De heer H. J. T. Boomgaart, 1e. Commies ter Gouvernements-Secretarie, tijdelijk belast met de functiën van Griffier bij het Hof van Justitie in deze kolonie.

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Senofia Acosta, Manuel S. Algandona, Harder, Calorina Herikuis, Isabel Incieme, Antonette Lamp, C. R. E. Marchena, Catrim Marteu, Jan Hendrik Neüman, Loisia Ogenia, Eufemia Plasito, Clara Rolandus, Carolina Romet, H. F. Schotborgh, Satrouilio Schott, Lusiana Veerman, Eduard Willems, Rebeca Gibbs (aangeteekend).

Niet voor bestelling vatbaar een drukwerk geadresseerd aan John D. Henriquez.

Havennieuws.

H. M. Kortenaer is gisterenmiddag uitgestoomd. Na eerst wat voor de haven te hebben gekruist, zette het schip koers naar Bonaire.

Naar men zegt, zullen weer eenige duitsche en amerikaansche schepen naar La Guaira gaan, misschien wel om een nieuwe blokkade te beginnen, daar Venezuela den laatsten termijn der restitutiegelden niet heeft betaald.

Ook hebben wij vernomen, dat President Cipriano Castro dezer dagen onze Kolonie zal bezoeken. Z. Exc. zou, volgens het gerucht, naar Coro reizend Curaçao aandoen. 't Is te hopen, dat een waardige ontvangst den verkeerden indruk moge wegnemen, welke misschien bij hem over ons bestaat naar aanleiding der vreemde berichten, die in Venezuela in den laatsten tijd de ronde deden.

Uitvoer van wapenen.

Dankbaar vestigen wij de aandacht onzer lezers op het besluit, waarbij het verbod van vrijen uitvoer uit onze haven naar Venezuela van ammunitie en wapenen tijdelijk wordt geschorst. Dankbaar, zeggen wij, omdat wij weten, dat een dergelijk besluit reeds jaren lang gewenscht werd door de bevolking, omdat zij hierin een middel zag, waardoor de hollandsche Regeering haar prestige ten opzichte van andere naties hoog zou houden, en tevens aan haar volk 't bewijs zou leveren, dat het diens rechten verdedigde.

Deze maatregel moge aan Venezuela zeer onwelkom wezen, ons is 't alles behalve aangenaam, onzen handel zoo sterk benadeeld te zien door de overdreven hoog opgevoerde rechten door Venezuela geheven van goederen, op de Antillen overgescheept.

Wij maken slechts gebruik van ons goed recht, en ongetwijfeld zal dit besluit onmiddellijk worden ingetrokken, zoodra Venezuela de buitengewone rechten weder laat vallen.

IJs.

Fijnproevers van water zullen reeds bespeurd hebben, dat wij tegenwoordig kunstijs genieten. De fabriek is sedert eenige dagen in werking gebracht. Een groot voordeel voor 't publiek. Er bestaat nu minder gevaar, dat er in de warme dagen weder gebrek aan ijs ontstaat, en er kunnen beter maatregelen worden genomen, dat het ijs geen schadelijke bestanddeelen bevat.

Alle begin is moeilijk, en daarom laten we iedere aanmerking achterwege in het volle vertrouwen, dat de Firma haar best zal doen het publiek zoo goed mogelijk ter wille te wezen. De nieuwe proef verdient slechts onze aanmoediging.

Koloniale Raad.

De Mem. v. Antw. op het V. V. op het O. V. houdende wijziging en aanvulling van het Wetboek van Strafvordering is reeds verschenen. Kort en duidelijk wordt nogmaals betoogd, dat er in de algemeene verordeningen bij herhaling onderscheid wordt gemaakt tusschen leden en plaatsvervangers, in casu gegradueerde en niet-gegradueerde leden, terwijl tevens de billijkheid werd aangetoond, dat, om het vonnissend college voltallig te maken de voorkeur gegeven moet worden aan een lid-rechter-commissaris boven een lid-plaatsvervanger niet-rechtercommissaris.

Regenval.

van	1 — 8	Juli...........	2,5	mM.
van	9 — 15	„	1,5	mM.
van	16 — 24	„	24	mM.
van	25 — 31	„	14	mM.
		Totaal	42	mM.

Op verschillende plaatsen, hier en op de eilanden, heeft men reeds geplant, nog een paar flinke buitjes en het planten zal algemeen worden.

Muziekuitvoeringen

gedurende de maand Augustus door het muziekkorps van het garnizoen onder directie van den kapelmeester

J. P. BOSKALJON.

Zondag 7 Augustus van 6½—8 uur voor het Gouvernementsplein.

Woensdag 10 Augustus van 7½—9 uur op het Molenplein, Overzijde.

Zondag 14 Augustus van 8—9½ uur voor het Gouvernementsplein.

Zondag 21 Augustus van 6½—8 uur idem.

Woensdag 24 Augustus van 7½ — 9 uur op het Concordiaplein Pietermaai.

Zondag 28 Augustus van 6½—8 uur op het Gouvernementsplein.

Dammen.

Een praktisch voorstel van het Gouvernement, om proeven te nemen met dammenaanleg op de plantages van particulieren. Onze lezers vinden deze aanbieding onder de officieele berichten wijd en breed omschreven.

Wij hopen, dat verschillende eigenaars hierop zullen ingaan.

Op St. Patrick wordt reeds een dam aangelegd van ± 1000 M.

Koningin Moeder.

Volgens het gebruikelijk ceremonieel werd ook dit jaar de verjaardag van H. M. Koningin Emma gevierd. De duitsche boot pavoiseerde en stak 's avonds vuurwerk af.

Installatie.

Eindelijk kwam Zaterdag met de K. W. I. M. het Koninklijk Besluit, waardoor het ambt van Advocaat-Generaal in eere werd hersteld. En onmiddellijk werd de Heer L. van der Veen Zeppenfeldt hiertoe benoemd.

Vrijdagmorgen had de plechtige installatie plaats in buitengewone zitting van het Hof.

Nadat door den griffier de nieuwe titularis was binnengeleid en plaats had genomen tegenover den President, sprak de Procureur Generaal een echt gevoelig woord. Z. E. G. A. herinnerde aan het feit, dat dit ambt vier jaar lang niet vervuld was, omdat men verkeerdelijk gemeend had het te kunnen afschaffen. Helaas, door het nieuwe besluit werd de advocaat-generaal niet in volle eere hersteld. De bezoldiging van de rechterlijke macht is toch reeds zoo gering en nu werd het traktement van den advocaat-generaal nog van *f* 3000 op *f* 2400 gebracht. Alle hoop op betere tijden werd hierdoor echter nog niet weggenomen.

Ofschoon beslist voorstander van gegradueerde leden der Rechterlijke Macht, meende spreker toch zich oprecht te kunnen verheugen over de benoeming van den Heer Zeppenfeldt tot advocaat-generaal. Zeven jaar kende hij hem reeds en had diens groote gaven goed leeren kennen. Zijn ijver, energie, volhardingsvermogen en een krachtig willen hadden hem genoegzame materieele en formeele kennis geschonken. Hij had voor zich de vaste overtuiging, dat de nieuwe titularis zou wezen een uitstekend advocaat-generaal en wenschte hem vele jaren van nuttigen, vruchtbaren arbeid.

Hierna werd op verzoek van den Procureur-Generaal het Kon. Besluit der benoeming en het procesverbaal der eedsaflegging door den griffier voorgelezen.

Toen nam de Voorzitter van het Hof het woord en wenschte den nieuwbenoemde zeer hartelijk geluk en gaf ook luide getuigenis, dat de groote begaafdheden van den Heer Zeppenfeldt ten zeerste door het Hof geapprecieerd werden en zijn benoeming met algemeene blijdschap vernomen. Hij verklaarde den nieuwen advocaat-generaal wettig geïnstalleerd en verzocht hem den voor hem bestemden zetel in te nemen.

De Heer L. van der Veen Zeppenfeldt nam plaats en zeide:

Edel Grootachtbare Heeren,

Een enkel woord moet mij van het hart, nu ik als Advocaat-Generaal bij dit Hof ben geïnstalleerd. Het is een woord van dank, in de eerste plaats gericht aan het Bestuur dezer Kolonie, dat mij die onderscheiding te beurt liet vallen en in de tweede plaats aan allen, die op een of andere wijze er toe hebben bijgedragen.

En, U, mijnheer de Voorzitter, heb dank voor Uwe gewaardeerde woorden van zooeven, heb dank voor al de bewijzen van welwillendheid en vertrouwen, die ik als waarnemende griffier van dit Hof zoo menigmaal van U heb ondervonden. Aan Uwe medewerking en voorlichting heb ik voor een groot deel te danken, dat ik als zoodanig heb kunnen voldoen. Blijf nu en blijft U allen, Heeren leden, mij in mijne betrekking met Uwe ervaring en kennis ter zijde staan, opdat ik zal kunnen beantwoorden aan de verwachting, die het Bestuur thans van mij koestert.

Het zij mij vergund U, mijnheer de Procureur-Generaal, innigen dank te zeggen voor Uwe even vriendelijke als hartelijke woorden, tot mij gesproken. Vergun mij tevens, dat ik in korte woorden van deze plaats Uwe hulp inroep en op Uwe toegevendheid een beroep doe. In korte woorden, zeg ik; want U, onder wien ik de eer had als ambtenaar van politie te dienen en dus als het ware mijn rechterlijke loopbaan begon, heb ik niet veel te zeggen. U weet immers, wat U aan mij heeft, U kent mijne krachten, zij zijn gering. Maar U kent ook mijn wil, die is goed. Vul nu door Uwe wetenschap en toewijdende hulpvaardigheid mijne krachten aan, opdat zij niet te kort schieten voor de handhaving van recht en rechtvaardigheid. Steunende dan op Uw welwillendheid, rekenende op de medewerking van de ambtenaren ten parkette, doch bovenal onder afsmeeking van Gods onmisbaren zegen ga, ik met vertrouwen de moeilijkheid van mijne nieuwe functiën te gemoet.

Heeren van de balie!

Uw belangstelling in alles, wat

het Hof aangaat, is bekend. Uw tegenwoordigheid op deze zitting is er weer een bewijs van. Ik bied U daarvoor mijn hartelijken dank en geef U tevens de verzekering, dat ik niet zal ophouden te trachten, dat Uw schoone taak ook aangenaam blijft.

Nadat de heer E. LANSBERG den Spreker dank had gezegd voor diens eeresaluut aan de balie, alvorens ridderlijk de degens te kruisen, daar de advocaat-generaal voortaan aanvaller wezen zou en zij verdedigers, nadat hij namens de balie een wensch had uitgesproken voor gelukkig, vruchtbaar samenwerken, werd deze plechtige zitting gesloten.

De tram.

Wij zijn Gouverneur C. STATIUS MULLER dankbaar voor de groote bereidwilligheid, waarmede ZHEG. onmiddellijk aan ons verzoek voldeed om publicatie van de nieuwe tramconcessie.

Wij zullen beginnen met eenvoudig eenige artikelen over te drukken om deze later te bespreken.

Art. 1.

De dienst omvat personen- en goederenvervoer en wordt gehouden aan de Oostzijde der haven van af het plein aan die haven ter hoogte van de Heerenstraat, door de Breedestraat (Willemstad) en de hoofdstraat van Pietermaai, over het plein Concordia en door de hoofdstraat van Scharloo tot vóór het huis No. 6 in dat stadsgedeelte.

Art. 2.

De concessiehouder verbindt zich om binnen den tijd van een jaar, gerekend van af de dagteekening van de Gouvernements-beschikking, waarbij deze voorwaarden worden vastgesteld, de thans bij de onderneming gebezigde dierlijke beweegkracht door mechanische beweegkracht en de thans gebezigde wagens door wagens, welke naar de eischen van den tijd zijn ingericht, te doen vervangen.

Ontwerpen, zoowel van de tot opwekking van de beweegkracht te bezigen werktuigen, als van de te bezigen nieuwe wagens, moeten door den concessiehouder aan het Bestuur der kolonie worden ingediend en diens goedkeuring hebben verworven.

Art. 7.

Voor de aan te wenden mechanische beweegkracht zal worden gebruik gemaakt van den nieuwsten en besten vorm geluidlooze, rookvrije, besloten stoom-motoren, die het uitwendig voorkomen hebben van gewone tramwagens, zoodat zij paarden en andere lastdieren in de straten niet doen schrikken.

Art. 10.

De snelheid, waarmede de wagens rijden zullen, zal worden geregeld naar den toestand van de straten en het meer of minder druk verkeer daarin.

Op plaatsen, waar de weg een bocht maakt, waardoor de wagens over een afstand van 200 Meter niet gezien kunnen worden, moet langzaam gereden worden.

Bij het rijden zal voor iederen hoek eener straat, en ook indien rijof voertuigen de wagens tegemoet komen, op laatstgenoemden een signaal worden gegeven, dat op een afstand van minstens 50 Meter duidelijk hoorbaar is.

Art. 11.

De wagens zullen zoo dikwijls afen aanrijden als noodig zal wezen; zij zullen echter minstens elk kwart uur van de uitgangspunten afrijden.

De diensturen zijn van des morgens zeven ure tot des nachts elf ure, behoudens de bevoegdheid van den concessionaris om ook buiten die uren den dienst te doen verrichten.

De Gouverneur is bevoegd eene andere dienstregeling vast te stellen.

Buitenland.

FRANKRIJK.

De laatste maanden, tot jaren reeds aaneengeregen, zijn er zoo telkens berichten gekomen over de politiek van Combes, dat door de veelheid der bekeken boomen het bosch bijna niet meer gezien zou worden, zoodat het wel nuttig kan wezen, eens vluchtig te gaan overzien, wat er sinds de wet van 1 Juli 1901 nu eigenlijk in Frankrijk is geschied.

Het is nu juist drie jaar geleden, sinds de wet Waldeck-Rousseau bepaalde, dat de niet-geautoriseerde congregaties binnen zes maanden stappen moesten doen om de erkenning van staatswege te verkrijgen.

Waldeck-Rousseau, de vader dezer wet, verklaarde, 1°. dat de erkenning of afwijzing niet anders zou kunnen geschieden dan door een afzonderlijke wet; 2°. dat elk afzonderlijk aanzoek afzonderlijk zou worden onderzocht; 3°. dat de scholen der niet-erkende Congregaties, welke volgens de schoolwet van 1836 waren geopend, door deze wet in geen geval zouden worden getroffen.

Onder deze waarborgen was de meerderheid vóór de wet.

Een jaar later, 10 Juni 1902, hield de nieuwe minister-president, Combes, een program-rede, waarin hij als doel van zijn bestuurstaak aankondigde: strijd tegen de Congregaties.

En hij begon terstond met de wet Waldeck-Rousseau zóó te verdraaien, dat zij voor hem een geschikt wapen was. Terwijl voor een wet de toestemming der beide Kamers noodig is, besloot hij, dat de inrichtingen konden worden gesloten, als alleen de Kamer erkenning had geweigerd. Vervolgens dacht hij er niet aan, de verzoeken der afzonderlijke Congregaties één voor één te doen onderzoeken, maar verdeelde ze in drie klassen: predikende, onderwijzende en handeldrijvende, en adviseerde de Kamer aan deze drie in haar geheel de autorisatie te weigeren.

Eindelijk verklaarde hij, dat ook de scholen, geopend in overeenstemming met de wet van 1886, konden worden gesloten.

En deze regelen toepassende eischte hij afwijzing der verzoeken om erkenning van 54 mannen- en 81 vrouwencongregaties.

Slechts zes zond hij met een aanbevelend woord aan den Senaat, die der Witte Paters, der Missiën van Lyon, der Trappisten, der Hospitaalbroeders van Clermont en de Salesianen van Don Bosco, waarvan de laatste later weer uit de gunst des heeren Combes vielen.

Tegelijk echter hadden eenige orden, waaronder de Jezuïeten, de Benedictijnen van Solesmes, de Assumptionisten, reeds besloten, geen autorisatie te vragen en hun nederzettingen in Frankrijk op te heffen.

Van hen zijn deswege de getallen niet bekend, van de anderen werden zij samen gevat in een rapport aan de Kamer.

Daaruit zien wij, dat te zamen 15.698 paters en broeders werden verjaagd en 4312 zusters, terwijl een nog veel grooter aantal: meer dan vijftigduizend, wachten op een Senaatbesluit, dat ook hen uit werkkring en vaderland verdrijven kan.

Is dat geschied, dan wil Combes aftreden, naar hij nu zegt.

In den Senaat wordt thans de onderdrukking van het congreganistisch onderwijs behandeld.

De heer Milliard betoogde daar, hoezeer het onderwijs er onder lijden zal, daar het nu reeds de grootste moeite kost, de noodige onderwijskrachten te vinden, en ook geen voldoend getal candidaten voor de normaalscholen opdaagt.

De heer Wallon, oudste lid van den Senaat sprak geestig van het recht van den staat om goederen zonder meester te aanvaarden; waarbij de staat in dit geval den eigenaar — de Congregatie — eerst vermoordt.

Maar 't was vergeefs; ook de Senaat gehoorzaamt aan het wachtwoord en nam artikel 1 met een meerderheid van 64 stemmen aan. Daarop kwam het ambachtsonderwijs ter sprake, door congregaties gegeven. Wanneer dit ophoudt, zal daarvan de handel en industrie en vooral ook de landbouw groote schade ondervinden.

De Broeders der Christelijke scholen hadden in 1900 12 landbouwscholen, 36 handelscholen en een groot aantal ambachtsscholen, waaronder een met 3000 leerlingen.

En over alle zijn de inspecteurs van het onderwijs vol van lof.

Vele Zusters leiden bovendien meisjes op voor geschikte beroepen, en terecht kon de heer De Blois dan ook zeggen, dat het onzinnig zou wezen, deze instellingen te sluiten.

Maar dat is natuurlijk geen bezwaar voor de huidige Fransche regeering en voor de meerderheid in den Senaat, die haar blindelings volgt.

Drukker:

ALFREDO F. SINTIAGO.